

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **J. B.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Magistrát města Jihlavy**, se sídlem Masarykovo náměstí 97/1, Jihlava, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 5. 2018, č. j. 31 A 104/2016 – 69,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl účastníkem správního řízení vedeného žalovaným pod sp. zn. MMJ/OD/23367/2014. Dne 5. 8. 2016 doručil žalobce žalovanému žádost následujícího znění: „*Tímto bych se tedy rád dotázal, v jakém stavu se celý přestupek nachází, neboť si nejsem vědom faktu, že by v této věci bylo vydáno jakékoliv rozhodnutí, či jiná písemnost, na jejímž podkladě by byl správní orgán oprávněn nedoplatek vymáhat. Rád bych tedy od správního orgánu dostal informaci, komu bylo rozhodnutí, o kterém se hovoří v upomínce na nedoplatek,*

doručováno.“ (dále jen „žádost“). Uvedenému textu předcházela informace, že žalobce obdržel ve věci výzvu k úhradě nedoplatku.

[2] Na žádost reagoval žalovaný sdělením ze dne 8. 8. 2016, č. j. MMJ/OD/23367/2016-42, ve kterém žalobce informoval, že doručoval veškeré listiny zmocněnci žalobce s doporučením, aby se v dané věci obrátil na svého zmocněnce. Tuto odpověď dále krom citace znění § 34 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), doprovodil odkazem na text § 38 odst. 1 a 4 správního řádu a informací, že konkrétní termín nahlédnutí do spisu je možno si domluvit telefonicky s uvedenou oprávněnou úřední osobou (dále jen „sdělení“), včetně uvedení jejího telefonního čísla.

[3] V reakci na sdělení podal žalobce dne 5. 9. 2016 žalobu, kterou se domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného. Nezákonný zásah žalovaného měl dle žalobce spočívat v neposkytnutí informací ohledně stavu řízení ve věci sp. zn. MMJ/OD/23367/2014. Žalobce se dále domáhal, aby Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) žalovanému zakázal pokračovat v protiprávním jednání spočívajícím v neposkytnutí informací ohledně stavu řízení v označené věci.

[4] Krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) shledal žalobu nedůvodnou a zamítl ji. Krajský soud zkoumal naplnění jednotlivých kumulativních definičních podmínek důvodnosti žaloby proti nezákonnému zásahu podle § 82 a násl. s. ř. s., jak byly vymezeny v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65. Dospěl k závěru, že není splněna podmínka zkrácení na právech žalobce, jelikož žalovaný na žádost reagoval, sdělil mu požadované informace a dokonce mu nabídl možnost nahlédnout do spisu. V důsledku tohoto postupu není splněna ani definiční podmínka nezákonnosti namítaného zásahu, jelikož žalovaný na žádost žalobce o poskytnutí informací v souladu se zákonem reagoval a požadované informace žalobci sdělil.

[5] Podle závěrů krajského soudu žalovaný na žádost reagoval, přičemž tak učinil adekvátně a dostatečně. Žalobci bylo sděleno doručování rozhodnutí pod sp. zn. MMJ/OD/23367/2014, z čehož žalobce mohl seznat momentální stav řízení a komu toto rozhodnutí bylo doručováno. Žalovaný žalobce jeho práva na sdělení informací o stavu řízení nijak nezbavil, na jeho žádost o sdělení informací jej prostřednictvím sdělení informoval a rovněž jej poučil o možnosti zjištění podrobnějších informací využitím institutu nahlížení do spisu, tedy možnost, jak může zjistit jednotlivé detaily vedeného správního řízení. Žalobce však této možnosti nevyužil.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[6] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel předně namítá, že to, jak krajský soud hodnotil obsah sdělení, bylo nesprávné. Dle názoru stěžovatele sdělení nepředstavovalo poskytnutí informací o stavu řízení.

[7] Stěžovatel žádal o sdělení o stavu řízení a o informaci, zda bylo vydáno rozhodnutí a komu bylo doručováno. Motivací stěžovatele bylo domoci se vysvětlení, proč je

rozhodnutí v právní moci, když si není vědom vydání žádného rozhodnutí. Smyslem a účelem žádosti bylo, aby žalovaný stěžovateli vysvětlil situaci spočívající v tom, že mu bylo doručeno upozornění na nedoplatek, aniž by si byl vědom toho, že bylo ve věci vydáno rozhodnutí.

[8] Stěžovatel sdělením jen nepřímo potvrdil, že rozhodnutí bylo vydáno a doručováno zmocněnci. Tím však neodpověděl na zásadní otázku, v jakém stavu se přestupek nachází. Ze sdělení nelze zjistit, zda je řízení vskutku pravomocně skončeno, nebo zda probíhá odvolací řízení, zda rozhodnutí bylo zrušeno odvolacím správním orgánem, nebo o něm nebylo vůbec rozhodováno, nebo zda nabylo právní moci, případně kdy, nebo zda je už vykonatelné.
[9] Pokud krajský soud odkazoval na stěžovateli nabízenou možnost nahlížení do spisu, stěžovatel namítá, že se nechtěl informace domoci prostřednictvím institutu nahlížení do spisu, ale prostřednictvím institutu žádosti o informaci o stavu řízení. Předmětem žaloby není neumožnění nahlédnutí do spisu, ale nesdělení informace o stavu řízení.

[10] Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil spolu s vyslovením závazného právního názoru, dle kterého žalovaný neposkytl stěžovateli informace o stavu řízení v požadovaném rozsahu, neboť z poskytnuté informace nebylo možné zjistit, v jakém stavu se řízení nachází.

[11] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na svá předchozí vyjádření ve věci s tím, že má za to, že žalobci byla poskytnuta požadovaná informace. To, že žalobce údajně nevěděl, v jakém stádiu se nachází správní řízení, byla pouze jeho špatná komunikace se svým zmocněncem. Taktéž mohl kdykoli nahlédnout do spisu, a to i po skončení správního řízení. Již samotné obdržení výzvy k úhradě nedoplatku mělo žalobci signalizovat, že řízení bylo pravomocně skončeno.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou vadu neshledal.

[14] Kasační argumentace stěžovatele brojí proti interpretaci obsahu sdělení, od níž krajský soud následně odvodil i své právní posouzení ohledně dvou kumulativních definičních podmínek důvodnosti žaloby proti nezákonnému zásahu. Otázka interpretace obsahu sdělení je tedy i předmětem posouzení v tomto řízení o kasační stížnosti.

[15] Lze připustit, že sdělení žalovaného je poněkud strohé co do spektra informací o řízení, které bylo ke dni 5. 8. 2016 možné o správním řízení vedeném žalovaným pod sp. zn. MMJ/OD/23367/2014 sdělit. Stěžovatel však svou žádost formuloval v tomto konkrétním případě tak, že ji nejprve uvedl slovy: „*Tímto bych se tedy rád dotázal, v jakém stavu se celý přestupek nachází, neboť si nejsem vědom faktu, že by v této věci bylo vydáno jakékoliv rozhodnutí, či jiná písemnost, na jejímž podkladě by byl správní orgán oprávněn nedoplatek vymáhat.*“ a bezprostředně následně ji konkretizoval větou: „*Rád bych tedy od správního orgánu dostal informaci, komu bylo rozhodnutí, o kterém se hovoří v upomínce na nedoplatek, doručováno.*“

[16] Pokud tedy stěžovatel mínil získat informaci o stavu řízení, evidentně se jednalo o jednu konkrétní informaci, ke které směřoval svou žádost – totiž komu bylo rozhodnutí, o kterém se hovoří v upomínce na nedoplatek, doručováno. Žádost o tuto informaci je přitom podřaditelná pod mnohem obecnější vymezení v úvodu jeho žádosti, které se navíc neváže přímo ke správnímu řízení, resp. jeho procesnímu stavu, jak namítá stěžovatel, nýbrž k „celému přestupku“. Tento úvod žádosti je vylíčením motivací a cílů stěžovatele, nikoli svébytnou žádostí o informace o stavu konkrétního řízení s jasně vymezeným obsahem, a to zejména proto, že je bezprostředně nato blíže specifikována co do svého obsahu. Nelze přitakat kasačním námitkám stěžovatele, že jím specifikovaná žádost byla od počátku zásadně dvojí, a sice jak v obecné rovině, tak ohledně jeho zjištění, komu bylo rozhodnutí vydané ve správním řízení vedeném žalovaným pod sp. zn. MMJ/OD/23367/2014, z něhož vzešel upomínaný nedoplatek, vlastně namísto stěžovatele doručováno.

[17] Je tedy zřejmé, že žalovaný nepochybil, když relevantní jádro svého poskytnutého sdělení omezil na informaci, že doručoval veškeré listiny, včetně rozhodnutí ve věci sp. zn. MMJ/OD/23367/2014, zmocněnci, kterého si stěžovatel zvolil. Z takového vyřízení žádosti není možné dovodit nezákonnost postupu žalovaného, a tedy v důsledku ani naplnění podmínek pro úspěšné domáhání se ochrany před nezákonným zásahem žalovaného ve smyslu krajským soudem správně vyhodnocených definičních podmínek důvodnosti žaloby proti nezákonnému zásahu, jak byly vymezeny v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65.

[18] Z výše uvedených důvodů tedy žádná z uplatněných výtek stěžovatele podřaditelných pod kasační důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebyla shledána důvodnou.

[19] Podle § 4 odst. 1 správního řádu je veřejná správa službou veřejnosti. Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc.

[20] Podle § 4 odst. 2 správního řádu poskytne správní orgán v souvislosti se svým úkonem dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.

[21] Nejvyšší správní soud dále nad rámec výše uvedeného odkazuje na svůj dřívější rozsudek ze dne 11. 9. 2008, č. j. 1 As 30/2008 - 49, podle něhož: „*Adresáti veřejných*

subjektivních práv a povinností v oblasti veřejné správy jsou v převážné většině právní laici, na nichž nelze vyžadovat, aby své žádosti formulovali zcela pregnantně a pojmenovávali věci přesnými zákonnými termíny, případně dokonce citovali v žádostech přesná zákonná ustanovení. (...) Ustanovení § 3 odst. 3 správního řádu z roku 1967, stejně jako § 4 odst. 1 a § 8 správního řádu z roku 2004, odrážejí principy dobré správy, které jsou aplikovatelné jednak v horizontální rovině mezi vykonavateli veřejné správy navzájem, jednak ve vertikálním vztahu mezi veřejnou správou a jejími uživateli. Pokud principy dobré správy hovoří o nejvhodnějších prostředcích k vyřízení věci, mají se tím samozřejmě na mysli prostředky nejvhodnější pro uživatele veřejné správy, nikoliv pro správní orgán."

[22] Ačkoli stěžovatel měl k dispozici institut nahlížení do spisu, který představuje zdroj všech informací o řízení, jež by pak mohl podle svých potřeb interpretovat, nehodlal jej dle svého sdělení využít a tratit tak svůj čas. Proto trval na tom, aby mu soud umožnil docílit jeho záměru přimět žalovaného ke sdělení informací, o něž stál. Ačkoli mezi zásady dobré správy patří jistá vstřícnost k jejím adresátům plynoucí z toho, že veřejná správa je především službou, není možné nekompromisně individuálně vyžadovat detailní informace, k jejichž zpřístupnění primárně slouží jiné obecné procesní instituty (např. doručení rozhodnutí, které se u zastoupených účastníků děje výhradně k rukám jejich zástupce), jejichž dostupnost pro žadatele není nikterak omezena. Správní orgán poskytl korektní odpověď, která jistě mohla být podrobnější, ale Nejvyšší správní soud v ní nenalezl arogantní tón ani snahu sdělit stěžovateli co nejméně, jak ten v kasační stížnosti tvrdil.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[23] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené závěry zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. věty poslední.
[24] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v tomto řízení o kasační stížnosti úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v souvislosti s tímto řízením nevznikly náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. srpna 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu